

Crna Gora
Ministarstvo vanjskih poslova
Generalni direktorat za multilateralne poslove

Adresa: Stanka Dragojevića 2
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 416 355
fax: +382 20 225 702
www.gov.me/mvp

Br: 5/1-200/26-168

16. januar 2026.

Izveštaj

o učešću potpredsjednika Vlade i ministra vanjskih poslova Crne Gore mr Ervina Ibrahimovića na 11. Globalnom forumu Alijanse civilizacija, 13-15. decembar 2025, Rijad, Kraljevina Saudijska Arabija

Na poziv visokog predstavnika UN za Alijansu civilizacija Migel Anheal Moratinosa i ministra vanjskih poslova Kraljevine Saudijske Arabije Princa Faisal bin Farhan Al Sauda, potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova Crne Gore mr **Ervin Ibrahimović** učestvovao je, u periodu od 10-15. decembra 2025. godine, na 11. Globalnom forumu Alijanse civilizacija (UNAOC), održanom u Rijadu, Kraljevina Saudijska Arabija. Globalni forum je okupio visoke predstavnike Ujedinjenih nacija, država članica, međunarodnih organizacija, fondacija i donatorskih agencija, univerziteta, istraživačkih institucija, civilnog društva, političare, javne ličnosti, medije i privatni sektor. Forum je bio prilika za potvrdu posvećenosti Crne Gore jačanju i produbljivanju međusobnog razumijevanja različitih kultura i religija, kao i poštovanju međunarodno-pravnih normi kojima su definisane mjere protiv širenja rasne, nacionalne i vjerske netrpeljivosti, nasilja i diskriminacije po bilo kom osnovu. Učešćem u Forumu Crna Gora se reafirmisala i kao važan akter i promoter dobrosusjedstva i saradnje u našem regionu. U fokusu rada ovogodišnjeg Forumu, kojim je obilježena dvadesetogodišnjica uspostavljanja Alijanse, bilo je unapređenje međusobnog poštovanja i razumijevanja u multipolarnom svijetu.

Otvaranje Globalnog foruma Alijanse civilizacija (UNAOC)

Generalni sekretar Ujedinjenih nacija Antonio Gutereš istakao da je Alijansa civilizacija inkluzivna inicijativa u kojoj je predstavljen svaki kontinent, a time i brojne religije, kulture i perspektive. Naglasio da, uprkos izazovima današnjice, njena vizija i ciljevi su važniji nego ikada, te je stoga neophodno iskoristiti moć interkulturnog i interreligijskog dijaloga za prevenciju sukoba i izgradnju mira u sve više multipolarnom svijetu. Ocijenio prikladnim što se ovogodišnji Forum održava u Saudijskoj Arabiji, koja od monumentalnog religijskog značaja i posvećena dijalogu.

Ukazao da je paradoks što živimo u vremenu naprednih tehnologija i inovacija, a istovremeno svjedočimo brojnim zloupotrebama digitalnih platformi za širenje dezinformacija i govora mržnje. U tom kontekstu, istakao da su sve prisutnija netrpeljivost i polarizacija narativa direktna prijetnja i rizik po međunarodni mir i bezbjednost, ljudska prava i održivi razvoj. Apostrofirao nezamjenjivu ulogu mladih, žena i djevojčica i, u tom svjetlu, osvrnuo se na brojne programe i projekte usmjerene na ove ciljne grupe: od obučavanja mladih mirotvoraca, do uspostavljanja mreža žena medijatora. Naglasio da se Alijansa, u ostvarivanju ciljeva, treba više oslanjati na snagu vjere - njenu moć za saosjećanje, ljudsko dostojanstvo i pomirenje, što su univerzalne vrijednosti koje dijele sve religije. Na kraju izlaganja, pozvao članice na kontinuirano angažovanje i podršku, uključujući kroz doprinos Dobrovoljnom povjeraličkom fondu.

Visoki predstavnik UN za UNAOC i specijalni izaslanik UN za borbu protiv islamofobije Miguel Anhel Moratinos podsjetio da je prije dvadeset godina, generalni sekretar Ujedinjenih nacija Kofi Anan, inicirao formiranje Alijanse civilizacija s ciljem borbe protiv ekstremizma i netolerancije, kako bi se doprinijelo izgradnji inkluzivnih društava u kojima različite kulture, religije i civilizacije mogu živjeti u miru i harmoniji. Zamišljen kao politički i diplomatski instrument za prevenciju i rješavanje sukoba i kriza, za razliku od tzv. sukoba civilizacija, Ujedinjene nacije su vjerovala u stvaranje „alijanse civilizacija“ i usmjerile zajedničke napore na borbu protiv podjela, ekstremizma i terorizma, kroz saradnju i dijalog.

Ukazao na to da se tokom proteklih osam decenija, svjetski poredak mijenjao od bipolarnosti ka unipolarnosti i potom ka multipolarnosti. Istakao da je ključna historijska prekretnica bio teroristički napad 11. septembra 2001, koji je sušta suprotnost optimizmu kasnih devedesetih godina. Dodao da je multipolarnost naša realnost, ali da još uvijek nije jednako reflektovana u arhitekturi globalnog upravljanja. Prenio očekivanje da će Forum rezultirati jačanjem uloge Alijanse kao platforme za inkluzivni dijalog, u kojoj svi imaju jednak glas, i da će prioritet biti preventivna diplomatija i promocija mira. Podsjetio da je u gradu Gernika, 26. aprila 2025. Alijansa pokrenula novu inicijativu: „*Poziv na mir, kraj ratova i poštovanje međunarodnog prava*“ i da će 2026. godine dvije prijestonice biti domaćini ove inicijative: Bejrut (Liban) i Luanda (Angola), poručujući da samo zajedničkim naporima možemo izgraditi Alijansu za mir. Na kraju izlaganja zahvalio donatorima i partnerima na podršci radu Alijanse s akcentom na doprinos Dobrovoljnom povjereničkom fondu.

Ministar vanjskih poslova Kraljevine Saudijske Arabije Princ Faisal bin Farhan Al Saud u uvodnom obraćanju istakao da je Rijadu ukazana čast da bude domaćin Forumu i odati priznanje za podršku naporima UN-a u promociji dijaloga, tolerancije i mirne koegzistencije među civilizacijama i kulturama. Naglasio je da *Saudijska Vizija 2030* odražava nacionalnu posvećenost otvorenosti prema drugim civilizacijama i protivljenju govoru mržnje i ekstremizmu. Apostrofirao da su mladi, kao budući lideri, ujedno, poslanici mira, i osvrnuo se na omladinske forume i programe poput Salam projekta. U tom kontekstu, pozdravio održavanje Forumu mladih Alijanse civilizacija.

Ukazao na izazove kao što su ekstremizam i islamofobija i iskazao uvjerenje da će 11. Forum Alijanse civilizacija pružiti priliku da se razmijene ideje o smanjenju tih rizika i izazova, prevashodno kroz komunikaciju i dijalog, i osmisli budućnost zajedničkog djelovanja u cilju unapređenja međusobnog razumijevanja. Najavio nastavak finansijske podrške Kraljevine Saudijske Arabije programima Alijanse.

Ministarski sastanak Grupe prijatelja Alijanse civilizacija

Ministarski sastanak Grupe prijatelja Alijanse, kojoj se Crna Gora pridružila 2007. godine, otvorio je visoki predstavnik UN za Alijansu civilizacija (UNAOC) Moratinos. U obraćanju prisutnima, **Moratinos** istakao da je Alijansa osnovana kao odgovor na sve dublje globalne kulturne, političke i društvene podjele, ukazujući na to da ni dvadeset godina kasnije, te podjele nijesu prevaziđene. Neke od njih su postale složenije zbog čega je ova UN inicijativa relevantna i opravdana. Ocijenio da je Grupa prijatelja politička okosnica Alijanse i pozvao sve članice Grupe da zajednički rade na obnovi povjerenja i suprotstavljanju narativima podjela i potvrde jednostavnu, ali i kako je istakao - snažnu istinu da je naša različitost, kada je vođena uzajamnim poštovanjem i zajedničkom odgovornošću i dalje jedna od najvećih snaga čovječanstva.

Podvukao da živimo u vremenu krize multilateralizma, ali da inicijative, poput Alijanse civilizacija, ostaju jednako važne i pokazuju da je saradnja između kultura i civilizacija ne samo moguća, već i neophodna. Polarizacija, kršenje međunarodno-pravnih normi i širenje

dezinformacija podstiču nepovjerenje, zbog čega Alijansa treba da nastavi da djeluje kao pouzdana platforma koja okuplja i gradi mostove. Istakao da dijalog ostaje u srcu njenog mandata, na način da se primjenjuje u brojnim oblastima uključujući obrazovne sisteme, medije, angažman mladih, a posebno u sferi politike i to u domenu prevencije. Apostrofirao da snaga Alijanse leži u sposobnosti da okupi vlade, civilno društvo, vjerske lidere, medije i mlade, i da će u budućem periodu prioritet biti produbljivanje partnerstava i usklađivanje ciljeva s nacionalnim prioritetima, regionalnim i globalnim realnostima.

Potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova Ervin Ibrahimović je naglasio da Crna Gora, kao multietničko, multikulturalno i multikonfesionalno društvo koje baštini vrijednosti poštovanja različitosti, ostaje posvećena ciljevima Alijanse. Podvukao da obilježavanje dvadesete godišnjice od njenog osnivanja pruža priliku da još jednom izrazimo privrženost jačanju veza između naroda i zajednica i, u tom kontekstu, podsjetio na napore preduzete u okviru Grupe prijatelja Alijanse civilizacija usmjerene na razvijanje regionalnih strategija, kako bi se unaprijedio dijalog među zemljama Jugoistočne Evrope i Mediterana.

Istakao da su sukobi, humanitarne krize, porast netolerancije, ksenofobije, ekstremizma i radikalizacije, kao i nepoštovanje međunarodnog prava i ljudskih prava, ozbiljan razlog za zabrinutost koji zahtijeva holistički i koherentan pristup. To podrazumijeva angažovanje i posvećenost vlada, civilnog društva, religijskih grupa, akademske zajednice i drugih zainteresovanih strana. Imajući u vidu posljedice sukoba u bivšoj Jugoslaviji, poručio da su za Crnu Goru, dobrosusjedski odnosi i konstruktivno angažovanje u regionu na vrhu svih naših agendi, dok istovremeno njegujemo raznolikost, razumijevanje i koheziju u našem društvu.

Naglasio da postizanje razumijevanja u „multipolarnom svijetu“ zahtijeva prije svega zajedničko razumijevanje pojma polarnosti. Istakao da pripadanje Crne Gore evropskim i evroatlantskim političkim, ekonomskim i bezbjednosnim integracijama nije povezano sa polarnošću, već je utemeljeno na demokratskim principima i vladavini prava. Kazao da svijet vidimo mnogo nijansiranim i složenijim od onoga kako ga prikazuju zagovornici multipolarnosti. Zaključio da samo uzimajući u obzir sve ove različite nijanse i težnje, zasnovane na međunarodnom pravu, možemo postići istinsko razumijevanje i poštovanje, kao osnovu za trajni mir i prosperitet za sve.

U izjavama ostalih delegacija, istaknuto da su previranja i sukobi širom svijeta svakodnevni podsjetnik da snažna međunarodna saradnja i multilateralizam nemaju alternativu, te da su u tom kontekstu, inicijative poput UNAOC izuzetno važne. Potvrđena je posvećenost ciljevima Alijanse civilizacija, koja stvorena da se unaprijedi međusobno poštovanje kultura, tradicija i religija, suprotstavi ekstremističkim snagama, prevaziđu predrasude i polarizacija. U tom svjetlu predstavnici država članica Alijanse poručili da je različitost snaga, a ne prijetnja, kao i da dijalog mora biti jači od podjela. Naglasili da je misija Alijanse upravo da pokaže da čovječanstvo, u svojoj raznolikosti, može da razgovara, osluškuje potrebe drugih i gradi mostove. Takođe, istaknuto da su mladi istinsko oličenje nade, na kojima počiva budućnost koja treba da se ogleda u jedinstvu umjesto fragmentaciji, te u tom kontekstu pozdravljeno održavanje Forumu mladih na marginama 11. Globalnog foruma Alijanse civilizacija.